

UDKAST

Vejledning om 300 timers reglen. 140308
j.nr. 08-23-0002

Vejledning om 300 timers reglen

Indledning

300 timers reglen¹ blev indført for at fremme det økonomiske incitament for ægtepar, der modtager kontanthjælp på de høje satser, til at søge ordinær beskæftigelse og bringe sig ud af offentlig forsørgelse. Med reglen understreges det, at hvis et ægtepar ønsker at modtage kontanthjælp i længere tid, skal begge ægtefæller udnytte deres arbejdsmuligheder og være til rådighed.

Reglen fremgår af lov om aktiv socialpolitik (herefter kaldt loven) § 13, stk. 8-14, og § 26, stk. 5-8, og erstatter den hidtidige regel i loven om, at kommunerne ud fra et konkret skøn kunne vurdere, at den ene ægtefælle var reelt hjemmegående. Med reglen er indført objektive kriterier for vurderingen af, om en ægtefælle er reelt hjemmegående. Samtidig bortfaldt adgangen til at yde tillæg til den anden ægtefælles hjælp. Om de særlige overgangsordninger se nærmere afsnittet "Ikrafttræden og overgangsregler" side x.

300 timers reglen betyder, at en ægtefælle i et ægtepar, der er berettiget til hjælp efter lovens § 11, og som modtager hjælp beregnet på grundlag af voksensatserne, betragtes som reelt hjemmegående, når parret har modtaget hjælp i sammenlagt 2 år eller mere, og den pågældende ægtefælle ikke har haft mindst 300 timers ordinært og ustyttet arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder. Den pågældende anses ikke længere for at udnytte sine arbejdsmuligheder/at være til rådighed. Kontanthjælpen til den pågældende falder bort, og der beregnes alene hjælp til den anden ægtefælle.

Hovedreglen om, at det er en betingelse for, at et ægtepar kan få hjælp, at begge udnytter deres arbejdsmuligheder, er fortsat gældende. Det vil bl.a. sige, at hvis en ægtefælle uden rimelig grund afviser et tilbud om arbejde, tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, ophører hjælpen til begge ægtefæller, så længe muligheden for at benytte tilbuddet består, jf. lovens § 41.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til L 89 Folketingssamlingen 2005-06 (lov nr. 239 af 27. marts 2006 om ændring af bl.a. lov om aktiv socialpolitik), som kan findes på Folketingets hjemmeside, www.ft.dk. Uddrag af loven findes som bilag til denne vejledning.

I bekendtgørelse nr. 776 af 7. juli 2006 (herefter kaldt varslingsbekendtgørelsen) er fastsat regler om kommunernes pligt til varsling, vejledning m.v. af ægtefæller, hvis kontanthjælp kan bortfalde som følge af 300 timers reglen. Varslingsbekendtgørelsen findes ligeledes som bilag til denne vejledning.

¹ Reglen omtales alle steder i vejledningen som "300 timers reglen", og i eksemplerne anvendes som hovedregel 300 timer og de seneste 24 kalendermåneder. Eksemplerne kan - med de nødvendige tal-justeringer - anvendes tilsvarende i overgangsåret fra 1. april 2007 til 31. marts 2008, hvor arbejdskravet ifølge ikrafttrædelsesbestemmelserne er 150 timers ordinært og ustyttet arbejde inden for de seneste 12 kalendermåneder.

Denne vejledning erstatter den vejledning om 300 timers reglen, som Arbejdsdirektoratet tidligere har udsendt i orienteringsbrevene nr. 03/06 af 23. marts 2006 ("En ny chance til alle", afsnit 5), og nr. 03/07 af 9. februar 2007 (eksempelsamling).

Endvidere bortfalder Arbejdsdirektoratets vejledning nr. 56 af 7. juli 2006 til varslingsbekendtgørelsen, idet vejledningsstoffet på dette område nu er indarbejdet i denne vejledning.

Arbejdsdirektoratet har – i lyset af Ankestyrelsens principafgørelse A-1-08 - udsendt orienteringsbrev nr. 03/08 af 1. februar 2008 om genoptagelse af tidligere afgjorte sager. Orienteringsbrevet kan findes på direktoratets hjemmeside, www.adir.dk.

INDHOLDSFORTEGNELSE:

1. HVILKE ÆGTEPAR ER OMFATTET AF 300 TIMERS REGLEN (lovens § 13, stk. 8)	5
1.1. Parret er berettiget til og modtager hjælp efter lovens § 11	5
1.2. Parret har modtaget hjælp i sammenlagt 2 år (lovens § 13, stk. 8, nr. 1, og stk. 10)	6
1.3. Hjælpen til begge ægtefæller beregnes på grundlag af voksensats (lovens § 13, stk. 8)	6
2. HVORNÅR ER EN ÆGTEFÆLLE UNDTAGET FRA KRAVET OM 300 TIMERS ORDINÆRT OG USTØTTET ARBEJDE	7
2.1. Arbejdsevnen er så begrænset, at den pågældende ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked (lovens § 13, stk. 9)	7
2.2. 24 måneders perioden kan forlænges (lovens § 13, stk. 11)	7
3. OPGØRELSEN AF 300 TIMERS ORDINÆRT USTØTTET ARBEJDE INDEN FOR DE SENESTE 24 MÅNEDER	8
3.1. Sædvanligt, lønnet arbejde	8
3.2. Arbejde uden fastsat arbejdstid (lovens § 13, stk. 13)	9
3.3. Selvstændig virksomhed (lovens § 13, stk. 14)	9
4. VARSLING, VEJLEDNING M.V.	9
4.1. Område og begreber	9
4.2. Udsendelse af varslingsbrev, vejledning m.v.	11
4.3. Når hjælpen er bortfaldet og en ægtefælle opnår 300 timers arbejde, der alle ligger efter bortfaldsdatoen	13
4.4. Ikrafttræden m.v.	14
5. BEREGNING AF HJÆLPEN TIL ÆGTEPAR, DER IKKE OPFYLDER 300 TIMERS-KRAVET (lovens § 26, stk. 5-8)	14
5.1. Hjælpen til den ene ægtefælle falder væk	14
5.2. Når ingen af ægtefællerne opfylder 300 timers kravet - "Garantiydelse"	15
6. GENERHVERVELSE AF RETTEN TIL HJÆLP (lovens § 13, stk. 12)	15
7. DEN FRIVILLIGE ORDNING (lovens § 13, stk. 7)	15
8. IKRAFTTRÆDEN OG OVERGANGSREGLER (overgangsbestemmelserne i § 3 i lov nr. 239 af 27. marts 2006)	16

BILAG	17
Spørgsmål/svar til de enkelte afsnit	17
Uddrag af lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 1460 af 12. december 2007	29
Bekendtgørelse nr. 776 af 7. juli 2006 om kommunernes pligt til varsling, vejledning m.v. af ægtefæller, hvis kontanthjælp kan bortfalde som følge af 300 timers reglen	31

1. HVILKE ÆGTEPAR ER OMFATTET AF 300 TIMERS REGLEN (lovens § 13, stk. 8)

1.1. Parret er berettiget til og modtager hjælp efter lovens § 11

Et ægtepar er omfattet af 300 timers reglen, hvis begge ægtefæller på bortfaldstidspunktet² er berettiget til og modtager hjælp efter lovens § 11 (kontanthjælp, starthjælp eller tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats). Hjælpen til parret bliver beregnet efter reglen i lovens § 26, stk. 1. Dvs. på grundlag af 2 x sats med fradrag af evt. indtægter. Hjælpen til begge ægtefæller skal på bortfaldstidspunktet beregnes på grundlag af voksensats.

Parret er omfattet af reglen, selv om beregningen resulterer i, at der kun udbetales et mindre beløb i supplerende kontanthjælp til hver af ægtefællerne.

Ankestyrelsen har i principafgørelse A-1-08 fundet, at 300 timers reglen ikke fandt anvendelse i en situation, hvor ægtefællen til en kontanthjælpsmodtager var i ordinært og ustøttet arbejde og således ikke modtog eller var berettiget til kontanthjælp.

Hvis den ene ægtefælle modtager en anden offentlig forsørgelsesydelse, skelnes der mellem den situation, hvor der stadig beregnes og udbetales hjælp til begge ægtefæller efter lovens § 26, stk. 1, og den situation, hvor der kun udmåles hjælp til den ene ægtefælle efter lovens § 26, stk. 4 (kombinationsægtepar)³.

Sammenfattende betyder det, at følgende ægtepar efter direktoratets opfattelse er omfattet af reglen:

- Ægtepar, hvor begge ægtefæller er selvstændigt berettigede og modtager hjælp efter lovens § 11 i form af enten kontanthjælp eller tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, herunder tilbud om ansættelse med løntilskud efter LAB-lovens kapitel 12
- Ægtepar, hvor den ene ægtefælle er selvstændigt berettiget til og modtager kontanthjælp efter lovens § 11, og hvor den anden ægtefælle er i ordinært ustøttet arbejde, men har en indtægt, der er så lav, at der fortsat udbetales supplerende kontanthjælp til den pågældende.
- Ægtepar, hvor den ene ægtefælle er selvstændigt berettiget til og modtager kontanthjælp efter lovens § 11, og hvor den anden ægtefælle modtager sygedagpenge, arbejdsløshedsdagpenge, revalideringsydelse, ledighedsydelse eller særlig ydelse, i et omfang, der betyder, at der udbetales supplerende kontanthjælp til den pågældende.

I hvilket omfang hver ægtefælle skal opfylde kravet om 300 timers arbejde inden for de seneste 24 måneder, afgøres efter reglerne i lovens § 13, stk. 9 og stk. 11, jf. nedenfor under afsnit x.

Efter Arbejdsdirektoratets opfattelse er følgende ægtepar ikke omfattet af reglen:

- Ægtepar, hvor den ene ægtefælle er selvstændigt berettiget til og modtager kontanthjælp efter lovens § 11, og hvor den anden ægtefælle er i ordinært ustøttet arbejde og således ikke modtager eller er berettiget til at modtage kontanthjælp, jf. principafgørelse A-1-08.

² Bortfaldstidspunktet er det tidspunkt, hvor den pågældende ægtefælle ikke længere opfylder lovens krav om ordinært og ustøttet arbejde inden for en periode, jf. § 3 i varslingsbekendtgørelsen og afsnit x nedenfor

³ Jf. punkt 92 i Socialministeriets vejledning til Lov om aktiv socialpolitik (1998).

- Ægtepar, hvor den ene ægtefælle er selvstændigt berettiget til og modtager kontanthjælp efter lovens § 11, og hvor den anden ægtefælle modtager sygedagpenge, arbejdsløshedsdagpenge, revalideringsydelse, ledighedsydelse eller særlig ydelse i et omfang, der betyder, at den pågældende ikke modtager kontanthjælp efter lovens § 11.
- Ægtepar, hvor den ene ægtefælle er selvstændigt berettiget til og modtager kontanthjælp efter lovens § 11, og hvor den anden ægtefælle modtager folkepension, førtidspension, SU, orlovsydelse efter lov om orlov eller efterløn. Hjælpen til den berettigede ægtefælle beregnes her som til en enlig, jf. lovens § 26, stk. 4.

I disse situationer skal ingen af ægtefællerne opfylde et arbejdskrav.

1.2. Parret har modtaget hjælp i sammenlagt 2 år (lovens § 13, stk. 8, nr. 1, og stk. 10)

Ægteparret skal på overgangsdatoen⁴ have modtaget hjælp efter lovens § 11 (kontanthjælp, start-hjælp eller tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats) i sammenlagt 2 år eller derover.

Det fremgår af bemærkningerne til L 89 Folketingssamlingen 2005-06, at der i de 2 år medregnes perioder, hvor en eller begge ægtefæller har modtaget starthjælp eller kontanthjælp på de lave satser, éngangshjælp efter lovens § 25 a, perioder hvor ægtefællerne har været i løntilskudsjob samt perioder, hvor hjælpen har været nedsat eller bortfaldet efter sanktionsreglerne i lovens §§ 38 a-41. Perioder med supplerende kontanthjælp medregnes. Ved opgørelsen medregnes endvidere perioder, hvor der kun er beregnet hjælp til den ene ægtefælle, fordi den anden ægtefælle har været under uddannelse eller har modtaget en offentlig forsørgelsesydelse eller tilskud til pasning af egne børn efter § 26 a i lov om social service.

Perioder med hjælp i sammenlagt 2 år eller derover regnes fra den 1. i den kalendermåned, hvor ægteparret første gang har fået hjælp efter lovens § 11, herunder har fået udbetalt supplerende hjælp. Hjælpen skal være modtaget, mens ægteparret har været gift med hinanden.

Hvis ingen af ægtefællerne har modtaget nogen form for hjælp efter lovens § 11 i en sammenhængende periode på 2 år tælles forfra, jf. lovens § 13, stk. 10.

I de fleste tilfælde vil kommunen ved opslag i Forsørgeshistorikken på Arbejdsmarkedsportalen kunne se, hvornår et ægtepar har modtaget hjælp efter lovens § 11 i sammenlagt 2 år eller derover. Tilsvarende vil kommunen kunne se, hvis ingen af ægtefællerne har modtaget nogen form for hjælp efter lovens § 11 i en sammenhængende periode på 2 år.

1.3 Hjælpen til begge ægtefæller beregnes på grundlag af voksensats (lovens § 13, stk. 8)

Begge ægtefæller skal på overgangsdatoen⁴ være berettiget til og modtage hjælp efter lovens § 11, og begges hjælp skal være beregnet på grundlag af satserne i lovens § 25, stk. 1, nr. 1 eller 2, stk. 2 eller stk. 3 (voksensatserne). Dvs. et par, hvor én ægtefælle modtager starthjælp og den anden kontanthjælp, er ikke omfattet. Heller ikke par, hvor én modtager voksensats og den anden ungesats, er omfattet.

Det fremgår af bemærkningerne til L 89 Folketingssamlingen 2005-06, at reglen også gælder ægtepar, hvor den ene ægtefælle på opgørelsestidspunktet er i et løntilskudsjob efter kapitel 12 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

⁴ Overgangsdatoen er det tidspunkt, hvor et ægtepars ret til kontanthjælp fremover vil blive vurderet efter reglerne i lovens § 13, stk. 8-14 og § 26, stk. 5-8, jf. varslingsbekendtgørelsens § 2.

2. HVORNÅR ER EN ÆGTEFÆLLE UNDTAGET FRA KRAVET OM 300 TIMERS ORDINÆRT OG USTØTTET ARBEJDE

Når kommunen har fundet frem til de ægtepar, der fremover skal have deres ret til kontanthjælp vurderet efter 300 timers reglen, skal kommunen – for hver ægtefælle for sig – tage stilling til, om den pågældende aktuelt er undtaget fra kravet om ordinært og ustøttet arbejde inden for en periode efter undtagelsesbestemmelsen i lovens § 13, stk. 9, dvs. om ægtefællen har en så begrænset arbejdsevne, at han eller hun ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked, eller om der er grundlag for at forlænge perioden på 24 kalendermåneder efter lovens § 13, stk. 11.

2.1. Arbejdsevnen er så begrænset, at den pågældende ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked (lovens § 13, stk. 9)

I bemærkningerne til L 89 Folketingssamlingen 2005-06 er det forudsat, at følgende ægtefæller er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i § 13, stk. 9:

- Ægtefæller, der ved kommunens helhedsvurdering af beskæftigelsespotentialt (matchvurdering) er placeret i matchkategori 5.
- Ægtefæller, der har så omfattende begrænsninger i arbejdsevnen, at kommunen har påbegyndt en vurdering af de pågældendes arbejdsevne med henblik på visitation til revalidering, fleksjob eller evt. førtidspension (arbejdsevneområdet).
- Ægtefæller, der modtager kontanthjælp under forrevalidering.
- Ægtefæller, der er visiteret til fleksjob, og som modtager kontanthjælp i venteperioden, indtil kommunen har skaffet dem et fleksjob.

Vedr. kommunens løbende helhedsvurdering af en ledig kontanthjælpsmodtagers beskæftigelsespotentialt, dvs. hvor tæt på arbejdsmarkedet den pågældende er, henvises til reglerne om visitation og det individuelle kontaktførelse (Arbejdsmarkedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1692 af 18. december 2006 om visitation og det individuelle kontaktførelse).

2.2. 24 måneders perioden kan forlænges (lovens § 13, stk. 11)

Opgørelsen af arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder sker for hver ægtefælle for sig. Perioden på de 24 kalendermåneder forlænges i en række tilfælde, jf. lovens § 13, stk. 11. Der forlænges med:

- Perioder, hvor en ægtefælle ikke har kunnet arbejde på grund af dokumenteret sygdom, og hvor den pågældende således ikke har haft reel mulighed for at udnytte sine arbejdsmuligheder (§ 13, stk. 11, nr.1).

Kommunen vil – ligesom i andre sager, der vedrører en persons rådighed – til brug for vurderingen af sygdommens betydning for muligheden for at udnytte arbejdsmulighederne kunne indhente yderligere lægelige oplysninger, fx gennem speciallægeundersøgelse, der evt. vil kunne tilsidesætte egen læges vurdering.

- Perioder, hvor en ægtefælle har haft ret til fravær under graviditet, barsel og adoption, samt perioder med børnepasningsorlov efter lov om børnepasningsorlov (§ 13, stk. 11, nr. 2).

- Perioder med støtte efter serviceloven til pasning af handicappet barn, nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom eller døende nærtstående, og efter lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel til pasning af alvorligt sygt barn (§ 13, stk. 11, nr. 3).
- Værnepligtsperioder (§ 13, stk. 11, nr. 4).
- Perioder, hvor en ægtefælles arbejdsevne har været så begrænset, at den pågældende ikke har kunnet opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked (§ 13, stk. 11, nr. 5).
Der anvendes her samme afgrænsning som ved undtagelsesbestemmelsen i lovens § 13, stk. 9, jf. ovenfor under afsnit x.
- Perioder, hvor ægtefællen har været under ordinær uddannelse eller har modtaget en anden offentlig forsørgelsesydelse, der ikke er betinget af, at pågældende udnytter sine arbejdsmuligheder. (§ 13, stk. 11, nr. 6)

Det er Arbejdsdirektoratets opfattelse, at deltagelse i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats i form af et særligt målrettet uddannelsesforløb, hvor kommunen efter ansøgning har godkendt, at ægtefællen ikke skal stå til rådighed for formidlet arbejde, jf. bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats § 58, stk. 2, på tilsvarende måde kan forlænge 24-måneders perioden.

3. OPGØRELSEN AF 300 TIMERS ORDINÆRT USTØTTET ARBEJDE INDEN FOR DE SENESTE 24 MÅNEDER

Kravet om 300 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder opgøres individuelt for hver ægtefælle, og kan opfyldes ved at sammenlægge flere beskæftigelsesperioder.

De oplysninger, som kommunen skal bruge for at kunne tage stilling til, om en ægtefælle opfylder kravet om 300 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder, er oplysninger, som kommunen i vidt omfang allerede vil være i besiddelse af, da indtægter fra arbejde skal fratrækkes i hjælpen.

3.1. Sædvanligt, lønnet arbejde

Der skal være tale om *sædvanligt, lønnet arbejde*, dvs. opgørelsen skal baseres på opgjorte løntimer i et sædvanligt beskæftigelsesforhold, der er i overensstemmelse med gældende overenskomster eller i øvrigt er udført på almindelige løn- og arbejdsvilkår, jf. de regler der anvendes indenfor arbejdsløshedsforsikringens område.

Loven indeholder ikke et krav om en bestemt mindste timeløn. Der kan dog være tale om så usædvanlige løn- og ansættelsesvilkår, at kommunen ud fra en omgængelsesbetragtning må nå frem til, at der ikke foreligger tilstrækkelig dokumentation for, at der har været tale om arbejde i et sædvanligt ansættelsesforhold.

Arbejde i løntilskudsjob kan ikke medregnes som ordinært og ustøttet arbejde.

Arbejde i (lønnede) praktikperioder under en uddannelse kan ikke medregnes som ordinært og ustøttet arbejde.

3.2. Arbejde uden fastsat arbejdstid (lovens § 13, stk. 13)

Hvis der er tale om arbejde uden fastsat arbejdstid, sker der en teknisk beregning af det antal timer, som en ægtefælle anses for at have arbejdet, idet den erhvervede indtægt divideres med en omregningsrate og herefter fremkommer et timetal. Satsen er fastsat til 100,10 kr. (2008-niveau) svarende til den timeløn, som en person uden særlige kvalifikationer eller forudsætninger i øvrigt typisk vil kunne opnå i job, der ikke kræver særlige kvalifikationer eller forudsætninger i øvrigt. Satsen reguleres en gang årligt med satsreguleringsprocenten.

3.3. Selvstændig virksomhed (lovens § 13, stk. 14)

Selvstændig virksomhed kan medregnes i de 300 timer, hvis virksomheden har haft sigte på at opnå selvforsørgelse, dvs. den må ikke have haft karakter af bibeskæftigelse. I forlængelse heraf kan selvstændig virksomhed kun medregnes, hvis ægtefællen dokumenterer, at den selvstændige virksomhed har haft et omfang, der kan sidestilles med lønarbejde i mindst 20 timer pr. uge. Endvidere må der ikke være udbetalt hjælp efter lovens § 11 til den pågældende ægtefælle, mens den selvstændige virksomhed er drevet. Den selvstændige virksomhed medregnes med det faktisk dokumenterede timetal.

Ved vurderingen af virksomhedens omfang anvendes samme dokumentationskrav som inden for arbejdsløshedsforsikringens område, når det vurderes om selvstændig virksomhed kan medregnes til opfyldelse af beskæftigelseskravet. Det betyder, at der skal foretages en konkret vurdering af personens arbejdsindsats, virksomhedens art, omfang, omsætning, åbningstider, kundegrundlag, priser mv. Endvidere skal overskud/underskud være oplyst til skattevæsenet, og der skal være anmeldt lovpligtige momsangivelser.

4. VARSLING, VEJLEDNING M.V.

Reglerne om kommunernes pligt til varsling, vejledning m.v. af ægtefæller, hvis kontanthjælp kan bortfalde som følge af 300 timers reglen, er fastsat i bekendtgørelse nr. 776 af 7. juli 2006 (varslingsbekendtgørelsen).

I det følgende er knyttet kommentarer til varslingsbekendtgørelsens enkelte bestemmelser.

4.1. Område og begreber

§ 1. Denne bekendtgørelse finder anvendelse for varsling, vejledning m.v. af ægtepar, der står foran at blive omfattet af reglerne i lovens § 13, stk. 8-14, og § 26, stk. 5-8, om bortfald af hjælpen til en ægtefælle, der anses for reelt hjemmegående, fordi den pågældende ikke opfylder lovens krav om ordinært og ustøttet arbejde inden for en periode.

Det er forudsat, at kommunen løbende inddrager oplysning om 300 timers reglen i den almindelige vejledning og information af ægtepar, der ansøger om eller modtager kontanthjælp, f.eks. ved samtalerne i det individuelle kontaktføreløb. Samtidig bør kommunen informere om, at ægtefællerne vil modtage et varslingsbrev senest 6 måneder før, deres ret til kontanthjælp vil blive vurderet efter reglen.

§ 2. Ved »overgangsdato« forstås i denne bekendtgørelse det tidspunkt, hvor et ægtepars ret til kontanthjælp fremover vil blive vurderet efter reglerne i lovens § 13, stk. 8-14, og § 26, stk. 5-8, dvs. det tidspunkt, hvor parret har modtaget hjælp i sammenlagt 2 år eller derover, og hvor hjælpen til begge ægtefæller beregnes efter lovens § 25, stk. 1, nr. 1 eller 2, stk. 2 eller stk. 3.

Overgangsdatoen er det tidspunkt, hvor parrets ret til hjælp vil blive vurderet efter reglerne om opfyldelse af et arbejdskrav på 300 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder.

Overgangsdatoen kunne tidligst være 1. april 2007, jf. overgangsbestemmelserne i lov nr. 239 af 27. marts 2006. Dvs. at ingen ægtefæller har kunnet miste retten til kontanthjælp efter reglen før tidligst pr. 1. april 2007.

Vedr. den nærmere afgrænsning af de ægtepar, der skal have vurderet deres ret til kontanthjælp efter 300 timers reglen henvises til afsnit 1 ovenfor. Som det fremgår, er der 3 kriterier, der skal være opfyldt:

1. Kommunen skal vurdere, at begge ægtefæller på bortfaldstidspunktet, jf. nedenfor, er berettiget til og modtager hjælp efter lovens § 11.
2. Parret skal have modtaget hjælp i sammenlagt 2 år.
3. Hjælpen til begge ægtefæller skal på bortfaldstidspunktet være beregnet på grundlag af voksensats.

§ 3. Ved »bortfaldsdato« forstås i denne bekendtgørelse det tidspunkt, hvor hjælpen til en ægtefælle falder væk, fordi den pågældende ægtefælle ikke opfylder lovens krav om ordinært og ustøttet arbejde inden for en periode.

Når kommunen har fastlagt et ægtepars overgangsdato og har taget stilling til, om ægtefællerne hver især er omfattet af kravet om ordinært og ustøttet arbejde inden for en periode, skal kommunen – for hver ægtefælle – beregne bortfaldsdatoen, dvs. det tidspunkt, hvor den pågældende ægtefælle ikke længere opfylder kravet om 300 arbejdstimer i ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder.

Bortfaldsdatoen kunne tidligst være 1. april 2007, jf. ikrafttrædelsesbestemmelsen i § 3, stk. 5, i lov nr. 239 af 27. marts 2006.

Bortfaldsdatoen er altid den 1. i måneden efter, at betingelserne for at modtage hjælp ikke længere er opfyldt, jf. lovens § 26, stk. 7.

I perioden 1. april 2007 til og med 31. marts 2008 var arbejdskravet, at ægtefællen havde haft mindst 150 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 12 kalendermåneder jf. ikrafttrædelsesbestemmelsen i § 3, stk. 6, i lov nr. 239 af 27. marts 2006.

Fra og med 1. april 2008 er arbejdskravet, at ægtefællen har haft mindst 300 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder.

De 24 kalendermåneder forlænges med perioder, hvor den pågældende ægtefælle ikke har kunnet arbejde på grund af sygdom, perioder med barsel osv., jf. lovens § 13, stk. 11, og afsnit x. Bereg-

ningen sker på baggrund af oplysninger i kommunens sag om ordinært og ustøttet arbejde og eventuelle forlængelsesgrunde for den enkelte ægtefælle.

Hvis der hverken er oplysning om det tilstrækkelige antal arbejdstimer i ordinært og ustøttet arbejde eller om forlængelsesgrunde, vil overgangsdato og bortfaldsdato være identiske.

4.2. Udsendelse af varslingsbrev, vejledning m.v.

§ 4. Senest 6 måneder før overgangsdatoen skal kommunen sende et varslingsbrev til hver af ægtefællerne, der redegør for reglerne i lovens § 13, stk. 8-14, og § 26, stk. 5-8, og de konsekvenser, det vil få for den pågældendes kontanthjælp, hvis vedkommende ikke opfylder lovens krav om ordinært og ustøttet arbejde inden for en periode.

Stk. 2. I varslingsbrevet skal kommunen angive den beregnede bortfaldsdato under forudsætning af, at der ikke sker ændringer i ægtefællens forhold. Beregningen baseres på de oplysninger, der på udsendelsestidspunktet ligger i kommunens sag om ordinært og ustøttet arbejde og om eventuelle forlængelsesgrunde, jf. lovens § 13, stk. 11. Er det ikke muligt at beregne en bortfaldsdato på udsendelsestidspunktet, f.eks. fordi ægtefællen for tiden er sygemeldt, skal kommunen, så snart det er muligt, foretage en beregning og skriftligt give ægtefællen oplysning om bortfaldsdatoen.

Stk. 3. I varslingsbrevet skal kommunen vejlede ægtefællen om mulighederne for at søge arbejde på Jobnet.dk eller i øvrigt på de måder, der er sædvanlige inden for de arbejdsområder, som det er relevant for den pågældende at søge arbejde inden for.

Stk. 4. Når ægtefæller under 25 år i forbindelse med graviditet og fødsel fremover skal have beregnet hjælpen efter § 25, stk. 2 eller stk. 3, anses fristen i stk. 1 for overholdt, hvis kommunen sender varslingsbrev senest 14 dage efter, at den er blevet bekendt med graviditeten og den forestående fødsel.

Varslingsbrev sendes til ægtepar senest 6 måneder før overgangsdatoen, dvs. det tidspunkt hvor deres ret til kontanthjælp vil blive vurderet efter reglerne i lovens § 13, stk. 8-14, og § 26, stk. 5-8, jf. bemærkningerne til varslingsbekendtgørelsens § 2 ovenfor.

For ægtepar, hvor én eller begge ægtefæller modtager hjælp efter satserne i lovens § 25, stk. 1, nr. 3 eller 4 (ungesatserne), betyder det, at der skal sendes varslingsbrev senest 6 måneder før parrets overgang til beregning på grundlag af 2 gange voksensats, hvis parret på dette tidspunkt har modtaget hjælp i sammenlagt 2 år eller derover. I de situationer, hvor overgangen til voksensats skyldes graviditet og fødsel, anses fristen for overholdt, hvis kommunen sender varslingsbrev senest 14 dage efter, at den er blevet bekendt med graviditeten og den forestående fødsel.

Varslingsbrev udsendes til hver ægtefælle. Det gælder også i de situationer, hvor der evt. for tiden kun udbetales kontanthjælp til den ene ægtefælle, fordi den anden er i et løntilskudsjob efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

I de situationer, hvor en ægtefælle for tiden er undtaget fra kravet om ordinært og ustøttet arbejde, jf. lovens § 13, stk. 9, og afsnit x, anføres dette i varslingsbrevet. Ofte vil det netop være i disse situationer, at det ikke er muligt at beregne en bortfaldsdato. Her må kommunen således følge op med et nyt brev, hvis den pågældende senere bliver omfattet af 300 timers kravet, f.eks. fordi den pågældende rykker fra matchkategori 5 til 4, eller fordi et revalideringsforløb ophører.

Det samme kan gælde, hvis en ægtefælle på udsendelsestidspunktet er sygemeldt på ubestemt tid.

§ 5. Når varslingsbrev er sendt, skal kommunen ved de efterfølgende samtaler i det individuelle kontaktførelse følge op på brevet, herunder igen vejlede ægtefællen om reglerne, mulighederne for jobsøgning og yde praktisk bistand til jobsøgningsaktiviteter.

Kommunen skal som led i sin sædvanlige vejledningsforpligtelse ved de efterfølgende kontaktsamtaler så vidt muligt sikre sig, at ægtefællen/ægtefællerne har forstået konsekvenserne for deres kontanthjælp, hvis de ikke opfylder arbejdskravet.

Samtidig skal kommunen følge op på ægtefællens/ægtefællernes jobsøgning og vejlede om de forskellige jobsøgningskanaler (jobnet.dk, lokalaviser, personlig henvendelse til arbejdsgivere m.v.).

Kommunen bør endvidere vejlede ægtefællen/ægtefællerne om mulighederne for at opfylde arbejdskravet gennem selvstændig virksomhed, hvis det har et omfang, der kan sidestilles med lønarbejde i mindst 20 timer om ugen, jf. lovens § 13, stk. 14, og afsnit x.

§ 6. Når den beregnede bortfaldsdato for en ægtefælle nærmer sig, skal kommunen undersøge, om der siden beregningen blev foretaget, er fremkommet oplysninger på kommunens sag om ordinært og ustøttet arbejde, eller om sygdom eller andet, der kan begrunde en udskydelse af bortfaldsdatoen, jf. lovens § 13, stk. 11. Er dette ikke tilfældet, skal kommunen senest 1 måned før bortfaldsdatoen meddele ægtefællen, at kommunen agter at træffe afgørelse om bortfald af hjælpen, idet ægtefællen i forbindelse med denne partshøring opfordres til at fremkomme med oplysninger om forhold, der efter reglerne ville kunne begrunde en udskydelse af bortfaldsdatoen, og som ikke fremgår af kommunens sag.

Stk. 2. Er der grundlag for en udskydelse af bortfaldsdatoen skal kommunen skriftligt orientere ægtefællen herom, og samtidig oplyse den ny beregnede bortfaldsdato, jf. § 4, stk. 2.

I den løbende opfølgning på varslingsbrevet er det forudsat, at kommunen sammen med ægtefællen vurderer virkningerne af, at ægtefællen har arbejde, eller af andre forhold, som påvirker ægtefællens ret til kontanthjælp.

Det er dog først, når den tidligere udmeldte beregnede bortfaldsdato nærmer sig, at kommunen konkret skal tage stilling til, om arbejdskravet er opfyldt eller ej. Hvis kommunen på grundlag af de oplysninger, der ligger på kommunens sag, når frem til, at arbejdskravet ikke er opfyldt, skal kommunen senest 1 måned før den beregnede bortfaldsdato meddele den pågældende ægtefælle, at kommunen agter at træffe afgørelse om bortfald af hjælpen med opfordring til, at ægtefællen inden for en frist fremkommer med eventuelt yderligere oplysninger i sagen (partshøring). Bliver resultatet efter partshøringen, at kommunen træffer afgørelse om bortfald af kontanthjælpen, kan ægtefællen indbringe denne afgørelse for klageinstanser efter de almindelige regler.

Er der grundlag for en udskydelse af bortfaldsdatoen, skal ægtefællen have skriftlig besked herom sammen med oplysning om den ny beregnede bortfaldsdato. Kan der på udsendelsestidspunktet ikke beregnes en ny bortfaldsdato, anvendes samme fremgangsmåde som ved udsendelse af varslingsbrev, jf. varslingsbekendtgørelsens § 4, stk. 2.

Hvis ingen af ægtefællerne opfylder lovens krav om ordinært og ustøttet arbejde inden for en periode, udbetales der fortsat hjælp ("garantiydelse") til den ægtefælle, der efter kommunens vurdering er tættest på arbejdsmarkedet, jf. lovens § 26, stk. 6, og afsnit x.

Kommunen skal her udtrykkeligt vejlede begge ægtefæller om, at denne »garantiydelse« ophører, hvis en af ægtefællerne på et senere tidspunkt opfylder lovens krav om 300 timers ordinært og udstøttet arbejde inden for de seneste 24 måneder.

Det vil sige, at hvis kun én af ægtefællerne genoptjener retten til kontanthjælp, bortfalder »garantiydelsen«, og der udbetales fortsat kun én kontanthjælp (til den ægtefælle, der opfylder 300 timers kravet).

§ 7. Hvis kommunen ikke har overholdt den i § 4, stk. 1, fastsatte 6 måneders frist for udsendelse af varslingsbrev til en ægtefælle, kan hjælpen tidligst falde væk fra det tidspunkt, hvor der er forløbet 6 måneder fra varslingsbrevet rent faktisk er blevet sendt. Dette gælder uanset om ægtefællen opfylder lovens krav om ordinært og udstøttet arbejde inden for en periode frem til afslutningen af de 6 måneder eller ej.

Stk. 2. Hvis en kommune ikke har overholdt den i § 4, stk. 4, fastsatte 14 dages frist for udsendelse af varslingsbrev til ægtefæller under 25 år, der på grund af graviditet og fødsel fremover skal have beregnet hjælpen efter § 25, stk. 2 eller stk. 3, forlænges ægtefællernes ret til hjælp efter de almindeligt gældende regler med en periode svarende til den periode, som kommunen har overskredet 14-dages fristen med.

Hvis kommunen undtagelsesvis ikke overholder 6-måneders fristen i varslingsbekendtgørelsens § 4, stk. 1, for udsendelse af varslingsbrev til ægtefællerne, har det den retsvirkning i forhold til hver af ægtefællerne, at hjælpen til den pågældende tidligst kan falde bort, når der er forløbet 6 måneder fra det tidspunkt, hvor det forsinkede varslingsbrev er sendt.

Hvis den beregnede bortfaldsdato, jf. varslingsbekendtgørelsens § 3, falder tidligere end 6 måneder efter, at det forsinkede varslingsbrev er sendt, er virkningen den, at den pågældende ægtefælle bevarer sin ret til kontanthjælp efter de almindeligt gældende regler frem til det tidspunkt, hvor der er gået 6 måneder efter, at det forsinkede varslingsbrev er sendt.

Hvis den beregnede bortfaldsdato, jf. varslingsbekendtgørelsens § 3, falder efter, at der er gået 6 måneder efter, at det forsinkede varslingsbrev er sendt, opretholdes den beregnede bortfaldsdato som det tidspunkt, hvor hjælpen bortfalder.

Hvis kommunen ligeledes undtagelsesvis ikke overholder 14-dages fristen i varslingsbekendtgørelsens § 4, stk. 4, for udsendelse af varslingsbrev til ægtefæller under 25 år, der på grund af graviditet og fødsel fremover skal have hjælpen beregnet efter § 25, stk. 2 eller stk. 3, forlænges begge ægtefællers ret til hjælp efter de almindeligt gældende regler med en periode svarende til den periode, som kommunen har overskredet 14-dages fristen med.

4.3 Når hjælpen er bortfaldet og en ægtefælle opnår 300 timers arbejde, der alle ligger efter bortfaldsdatoen

§ 8. Hvis en ægtefælle efter bortfald af hjælpen opnår mindst 300 timers ordinært og udstøttet arbejde inden for de seneste 24 måneder, jf. lovens § 13, stk. 12, og udbetalingen af hjælp derfor genoptages, skal kommunen samtidig med genoptagelsen skriftligt oplyse ægtefællen om den ny beregnede bortfaldsdato, jf. § 4, stk. 2.

Kan der på genoptagelsestidspunktet ikke beregnes en ny bortfaldsdato, f.eks. fordi den pågældende er i ordinært deltidsarbejde, samtidig med at der udbetales supplerende hjælp, anvendes samme fremgangsmåde som ved udsendelse af varslingsbrev, jf. varslingsbekendtgørelsens § 4, stk. 2.

4.4. Ikrafttræden m.v.

§ 9. Bekendtgørelsen træder i kraft den 15. juli 2006.

Stk. 2. Senest den 1. oktober 2006 skal kommunen have sendt varslingsbreve til ægtepar, der pr. denne dato har modtaget hjælp efter lovens § 11 i en sammenlagt periode på 18 måneder eller derover, og som pr. 1. april 2007 begge vil få hjælpen beregnet på grundlag af satserne i lovens § 25, stk. 1, nr. 1 eller 2, stk. 2 eller stk. 3. § 4, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse.

5. BEREGNING AF HJÆLPEN TIL ÆGTEPAR, DER IKKE OPFYLDER 300 TIMERS-KRAVET (lovens § 26, stk. 5-8)

5.1. Hjælpen til den ene ægtefælle falder væk

Hvis en ægtefælle ikke opfylder kravet om 300 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder, anses den pågældende for reelt hjemmegående. Hjælpen til den pågældende falder bort, og der beregnes alene hjælp til den anden ægtefælle, jf. lovens § 13, stk. 8, og § 26, stk. 5.

Den hidtil gældende regel om tillæg til den anden ægtefælles hjælp er ophævet. Det betyder også, at ægtepar, der måtte vælge den frivillige model i lovens § 13, stk. 7, ikke kan modtage tillæg. Der har dog været fastsat en overgangsordning frem til 1. april 2008 for ægtepar, der modtog tillæg ved lovens ikrafttræden, jf. afsnittet om ”Ikrafttræden og overgangsregler”.

Den ægtefælle, der betragtes som reelt hjemmegående, og hvis kontanthjælp er bortfaldet, har ikke pligt til at være til rådighed/udnytte sine arbejdsmuligheder.

Den ægtefælle, der fortsat modtager kontanthjælp, er undergivet de almindelige rådigheds- og sanktionsregler, og hjælpen til den pågældende er undergivet de almindelige regler om afhængighed af egen og ægtefælles formue samt fradrag for ansøgerens og ægtefællens indtægter, jf. bemærkningerne til L 89 Folketingssamlingen 2005-06.

Når hjælpen til et ægtepar beregnes efter lovens § 26, stk. 5 og 6, ses der bort fra 32,60 kr. (2008-niveau) pr. udført arbejdstime, når parret har indtægt fra *ustøttet* beskæftigelse, jf. lovens § 31, stk. 4. Er der ikke en fastsat arbejdstid, anvendes samme omregningssats, som anvendes ved opgørelsen af de 300 timers arbejde i ordinært og ustøttet arbejde, jf. lovens § 13, stk. 13.

Ægteparret kan – som efter de tidligere regler om hjemmegående ægtefæller – ikke modtage særlig støtte efter lovens § 34 til høje boligudgifter eller stor forsørgerbyrde.

Derimod kan der eventuelt i særlige tilfælde ydes hjælp til enkeltudgifter efter lovens kapitel 10. Endvidere vil parret eventuelt blive berettiget til (en højere) boligstøtte. I begge tilfælde beror det

på, om betingelserne i henholdsvis lovens kapitel 10 eller boligstøttelovgivningen er opfyldt. Reglerne om hjælp til enkeltudgifter og boligstøtte hører under Velfærdsministeriet.

5.2. Når ingen af ægtefællerne opfylder 300 timers kravet - "Garantiydelse"

Hvis ingen af ægtefællerne opfylder betingelsen om 300 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder, udbetales der fortsat hjælp til den af ægtefællerne, der er tættest på arbejdsmarkedet. Kommunen skal vurdere, hvilken af ægtefællerne, der er tættest på arbejdsmarkedet, og som fortsat skal have udbetalt hjælp, jf. lovens § 26, stk. 6.

Vurderingen af, hvem der er tættest på arbejdsmarkedet, skal først foretages på det tidspunkt, hvor ingen af ægtefællerne længere opfylder 300 timers kravet.

Hvis én af ægtefællerne har været berettiget til hjælp, ikke længere er det, og kommunen vurderer, at det er den anden ægtefælle, der er tættest på arbejdsmarkedet, kan det – på det tidspunkt, hvor ingen af ægtefællerne længere opfylder 300 timers kravet - blive aktuelt at "flytte" hjælpen fra den ene ægtefælle til den anden.

Først når én af ægtefællerne igen har dokumenteret 300 timers arbejde, kan det blive aktuelt at "flytte" hjælpen igen til den ægtefælle, der har haft de 300 timers arbejde.

6. GENERHVERVELSE AF RETTEN TIL HJÆLP (lovens § 13, stk. 12)

En ægtefælle, hvis kontanthjælp er faldet bort, kan igen få ret til kontanthjælp, når den pågældende har haft mindst 300 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder. De 300 timer skal alle ligge efter det tidspunkt, hvor kontanthjælpen faldt bort.

Så snart ægtefællen igen modtager kontanthjælp, er den pågældende undergivet de almindelige rådigheds- og sanktionsregler.

I de tilfælde, hvor der – uanset at ingen af ægtefællerne opfylder kravet om de 300 timers arbejde – udbetales hjælp til en ægtefælle ("garantiydelse"), og en af ægtefællerne efterfølgende har haft 300 timers ordinært og ustøttet arbejde, falder "garantiydelsen" væk, og der beregnes fortsat kun hjælp til én ægtefælle, nemlig den ægtefælle der nu opfylder kravet om 300 timers arbejde.

7. DEN FRIVILLIGE ORDNING (lovens § 13, stk. 7)

Den frivillige ordning, hvor en hjemmegående ægtefælle allerede fra det tidspunkt, hvor parret første gang søger om hjælp, kan vælge ikke at være til rådighed, er videreført efter ændringsloven.

Retten til hjælp kan efter ændringslovens ikrafttræden kun generhverves, når den hjemmegående ægtefælle har haft mindst 300 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder, og alle 300 timer ligger efter det tidspunkt, hvor hjælpen til den pågældende ophørte.

Tillæg til kontanthjælpen til den anden ægtefælle tildelt før ændringslovens ikrafttræden har kunnet udbetales frem til udgangen af marts 2008.

Ægtepar, der har benyttet sig af den frivillige ordning, er ikke omfattet af varslingsreglerne i varslingsbekendtgørelsen.

8. IKRAFTTRÆDEN OG OVERGANGSREGLER (overgangsbestemmelserne i § 3 i lov nr. 239 af 27. marts 2006)

Lovændringerne trådte i kraft den 1. april 2006, dog således, at der for perioden 1. april 2006 og frem til 31. marts 2008 var fastsat følgende overgangsordning:

- I perioden fra 1. april 2007 til den 31. marts 2008 bortfaldt hjælpen, hvis en ægtefælle ikke havde haft 150 timers ordinært ustøttet arbejde inden for de seneste 12 kalendermåneder.
- Fra og med 1. april 2008 gælder kravet om, at begge ægtefæller hver skal have haft 300 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder, fuldt ud.

Overgangsbestemmelsen i ændringslovens § 3, stk. 6, betyder, at pr. 1. april 2007 skulle hver ægtefælle kunne dokumentere 150 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 12 kalendermåneder (perioden 1. april 2006 til den 31. marts 2007). Herefter skulle ægtefællerne frem til 31. marts 2008 løbende opfylde kravet om 150 timers arbejde inden for de seneste 12 kalendermåneder.

Fra 1. april 2008 er loven fuldt indfaset. Herefter skal hver ægtefælle løbende kunne dokumentere 300 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder.

For de ægtepar, der pr. 1. april 2006 modtog ægtefællertillæg efter de hidtil gældende regler, gælder, at de har bevaret retten til tillæg frem til 31. marts 2008, forudsat betingelserne i øvrigt har været opfyldt. Herefter omfattes ægteparret af de almindelige regler, dvs. tillægget falder væk. Hvis begge ægtefæller pr. 1. april 2008 opfylder kravet om 300 timers arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder, beregnes der hjælp til begge ægtefæller efter de almindeligt gældende regler.

Arbejdsdirektoratet, den xx.xx 2008

Kirsten Brix Pedersen

/Anne Marie Toftegaard

BILAG

Spørgsmål/svar til de enkelte afsnit

1. HVILKE ÆGTEPAR ER OMFATTET AF 300 TIMERS REGLEN (lovens § 13, stk. 8)

1.1. Parret er berettiget til og modtager hjælp efter lovens § 11

Spørgsmål 1.1.1

Kommunen har påbegyndt en arbejdsevnevurdering/udarbejdelse af ressourceprofil for hustruen, der er placeret i matchkategori 4. Manden, der er i matchkategori 3, har fået standset sin hjælp som følge af 300 timers reglen. Hustruens arbejdsevnevurdering munder ud i, at hun tildeles førtidspension. Bliver manden derefter på ny berettiget til kontanthjælp?

Svar:

I det beskrevne eksempel er mandens kontanthjælp allerede bortfaldet på grund af 300 timers reglen, og han er som sådan at betragte som "hjemmegående" på det tidspunkt, hvor hustruen tildeles førtidspension.

Manden skal derfor have mindst 300 timers ordinært og udstøttet arbejde inden for de seneste 24 måneder, og alle timerne skal ligge efter bortfaldstidspunktet, før han på ny er berettiget til kontanthjælp, jf. lovens § 13, stk. 12.

Spørgsmål 1.1.2

Er et ægtepar, hvor den ene modtager almindelig kontanthjælp og den anden hjælp efter lovens § 27 eller 27 a i stedet for/som supplement til en pension, omfattet af regelsættet?

Svar:

En ægtefælle, der modtager hjælp efter lovens § 27 eller § 27 a, må efter Arbejdsdirektoratets opfattelse sidestilles med en folkepensionist/førtidspensionist. Dette betyder, at et sådant ægtepar behandles på samme måde som et kombinationsægtepar, hvor den ene ægtefælle modtager folkepension/førtidspension, dvs. at ingen af ægtefællerne skal opfylde et arbejdskrav.

Spørgsmål 1.1.3

Hvad sker der ved separation og skilsmisse?

Svar:

Ægtefællerne er ikke længere omfattet af regelsættet, når parret er separeret eller skilt, og den gensidige forsørgelsespligt i ægteskabet er ophørt, jf. det almindelige princip i lovens § 2, stk. 2.

Ægtefællerne er således begge berettiget til hjælp efter reglerne for enlige fra separations- eller skilsmissetidspunktet.

Spørgsmål 1.1.4

Hvad sker der, hvis parret ikke er separeret eller skilt, men kommunen f.eks. på grund af samlivsophør alligevel må træde til og udbetale hjælp til en ægtefælle mod, at kommunen til gengæld indtræder i retten til at få udbetalt/fastsat bidrag?

Svar:

Det er forudsat, at betingelserne for overhovedet at udbetale hjælp til den ene ægtefælle er opfyldt, dvs. at det er godtgjort, at samlivet er ophørt på grund af uoverensstemmelse, og at den anden ægtefælle ikke opfylder sin forsørgelsespligt.

Hjælpen til den ægtefælle, der modtager hjælp til forsørgelse fra kommunen, beregnes som til en enlig. Den pågældende er ikke omfattet af kravet om 300 timers arbejde.

Spørgsmål 1.1.5

Et ægtepar er separeret, men bliver ikke skilt, og kommunen har mistanke om, at parret stadig bor sammen. Skal kommunen blive ved med at beregne hjælp til begge som til enlige, dvs. at de er fritaget for arbejdskravet i 300 timers reglen?

Svar:

Kommunen må her – som i andre sammenhænge, hvor der kan være mistanke om misbrug/socialt bedrageri - undersøge sagen med de midler, der er til rådighed efter bl.a. retssikkerhedsloven. Må det anses for tilstrækkeligt godtgjort, at parret har genoptaget samlivet, og at separationen dermed er bortfaldet, kan kommunen beregne hjælpen som til gifte.

Spørgsmål 1.1.6

Hvad betyder det, når den ene ægtefælle sidder i fængsel og derefter har en udvisningsdom?

Svar:

Under afsoningen beregnes hjælpen til den ikke-fængslede ægtefælle som til en enlig, jf. § 7 i bekendtgørelse om kontanthjælp til personer, der er varetægtsfængslet eller indsat til afsoning af straf i fængsel eller arresthus⁵. Den pågældende er ikke omfattet af kravet om 300 timers arbejde.

Efter afsoningen og udvisningen forudsættes det, at betingelserne for overhovedet at udbetale hjælp til den herboende ægtefælle er opfyldt, dvs. at det er undersøgt, om ægtefællen i udlandet opfylder sin rådighedspligt og ikke har indtægter eller formue, der udelukker ydelse af kontanthjælp til den herboende ægtefælle.

Hjælpen til den ægtefælle, der modtager hjælp til forsørgelse her i landet, beregnes som til en enlig. Den pågældende er ikke omfattet af kravet om 300 timers arbejde.

Spørgsmål 1.1.7

Er et ægtepar omfattet af 300 timers reglen, hvis den ene ægtefælle har ordinært ustøttet arbejde i et skiftende omfang eller med lønudbetalingsterminer, der betyder at der i den ene måned udbetales supplerende kontanthjælp til den pågældende, og den næste måned kun hjælp til den anden ægtefælle?

Svar:

Et ægtepar er kun omfattet af 300 timers reglen, hvis begge ægtefæller på bortfaldstidspunktet er berettiget til og modtager hjælp efter lovens § 11, jf. Ankestyrelsens principafgørelse A-1-08. Et ægtepar kan således ikke miste retten til den ene ægtefælles kontanthjælp efter 300 timers reglen i en måned, hvor det kun er den ene, der er berettiget til og modtager hjælp efter § 11.

⁵ Socialministeriets bekendtgørelse nr. 559 af 21. juni 2000 om kontanthjælp til personer, der er varetægtsfængslet eller indsat til afsoning af straf i fængsel eller arresthus

Spørgsmål 1.1.8

Er et ægtepar omfattet af 300 timers reglen, hvis den ene ægtefælle har ordinært og ustøttet fuld-tidsarbejde med en løn, der betyder, at der beregnes og udbetales supplerende kontanthjælp til den pågældende?

Svar:

Det er en forudsætning for, at der kan beregnes og udbetales supplerende kontanthjælp til den fuld-tidsarbejdende ægtefælle, at denne anses for at have været udsat for en social begivenhed. Når denne forudsætning er opfyldt, og begge ægtefæller således er selvstændigt berettiget til og modtager hjælp efter lovens § 11, er parret omfattet af 300 timers reglen.

Spørgsmål 1.1.9

Er et ægtepar omfattet af 300 timers reglen, hvis den ene ægtefælle er i fleksjob med en lønindtægt, der betyder, at der kun udbetales (supplerende) kontanthjælp til den anden ægtefælle?

Svar:

Efter Arbejdsdirektoratets opfattelse modtager en person i fleksjob ikke hjælp efter lovens § 11. Da begge ægtefæller skal være berettiget til og modtage hjælp efter lovens § 11, jf. Ankestyrelsens principafgørelse A-1-08, er parret derfor ikke omfattet af 300 timers reglen.

1.2. Parret har modtaget hjælp i sammenlagt 2 år (lovens § 13, stk. 8, nr. 1, og stk. 10)

Spørgsmål 1.2.1

Tæller en periode på 6 måneder, hvor begge ægtefæller har modtaget hjælp efter lovens § 11 som 6 eller 12 måneder, jf. ”sammenlagt”?

Svar:

Perioden tæller som 6 måneder.

Spørgsmål 1.2.2

Indgår sprogskoleundervisning i den periode på sammenlagt 2 år, hvor ægteparret skal have modtaget hjælp, jf. lovens § 13, stk. 8 og stk. 10?

Svar:

Deltagelse i sprogskoleundervisning, hvor pågældende har modtaget hjælp efter lovens § 11, indgår i den periode på sammenlagt 2 år, hvor ægteparret skal have modtaget hjælp.

2. HVORNÅR ER EN ÆGTEFÆLLE UNDTAGET FRA KRAVET OM 300 TIMERS ORDINÆRT OG USTØTTET ARBEJDE

2.1. Arbejdsevnen er så begrænset, at den pågældende ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked (lovens § 13, stk. 9)

Spørgsmål 2.1.1

Der er påbegyndt udarbejdelse af en ressourceprofil med henblik på at vurdere en ægtefælles arbejdsevne. På nuværende tidspunkt vides det ikke, om det ender med indstilling om revalidering, fleksjob eller evt. førtidspension. Den pågældende ægtefælle er placeret i matchgruppe 4. Er han/hun omfattet af 300 timers kravet?

Svar:

Så længe udredningsarbejdet i forbindelse med ressourceprofilen er i gang, er ægtefællen undtaget fra 300 timers kravet, jf. lovens § 13, stk. 9, og den forståelse af bestemmelsen, der er angivet i lovbemærkningerne (L89 Folketingssamlingen 2005-06).

Hvis ægtefællen **ikke** visiteres til revalidering, fleksjob eller førtidspension, men fortsætter med at være kontanthjælpsmodtager i matchgruppe 4, er han/hun omfattet af 300 timers kravet fra det tidspunkt, hvor det besluttet, at der ikke skal visiteres til én af de nævnte foranstaltninger/arbejdet med udarbejdelse af ressourceprofilen indstilles. Perioden, hvor udredningsarbejdet i forbindelse med ressourceprofilen har stået på, forlænger perioden på ”de seneste 24 kalendermåneder”, jf. lovens § 13, stk. 11, nr. 5.

Spørgsmål 2.1.2

Et ægtepar, hvor manden er i matchkategori 3 og hustruen er i matchkategori 5. Ingen opfylder beskæftigelseskravet. Hvis hjælp falder væk?

Svar:

Hustruen i matchkategori 5 er undtaget fra 300 timers kravet. Manden skal opfylde arbejdskravet, og hvis han ikke gør det, bortfalder hans kontanthjælp.

Spørgsmål 2.1.3

Et ægtepar, hvor manden er i matchkategori 3 og hustruen er i matchkategori 4. Kommunen har påbegyndt udarbejdelse af en ressourceprofil for hustruen med henblik på evt. visitation til fleksjob. Hvis hjælp falder væk?

Svar:

Mens der udarbejdes en ressourceprofil for hustruen, er hun undtaget fra 300 timers kravet. Manden skal opfylde arbejdskravet, og hvis han ikke gør det, bortfalder hans kontanthjælp.

Spørgsmål 2.1.4

Selvom der ikke er startet sagsbehandling med arbejdsevnetoden, kan "begrænset arbejdsevne" så dække over fx manglende dansk eller manglende personlige/sociale kompetencer? Eller fx psykisk sygdom med lægedokumentation.

Svar:

Ingen af de nævnte forhold begrundet i sig selv undtagelse fra 300 timers kravet. Men hvis en samlet vurdering af beskæftigelsespotentialer fører til, at den pågældende ægtefælle placeres i matchgruppe 5, er personen undtaget, jf. lovens § 13, stk. 9, og den forståelse af bestemmelsen, der er angivet i lovbemærkningerne (L89 Folketingssamlingen 2005-06).

Dokumenteret sygdom forlænger den periode på ”de seneste 24 kalendermåneder”, inden for hvilken der skal dokumenteres 300 timers ordinært og ustøttet arbejde, jf. lovens § 13, stk. 11, nr. 1.

Spørgsmål 2.1.5

Kan det spille ind ved vurderingen, at ægtefællen kan dokumentere, at han eller hun flittigt har søgt arbejde, men har fået afslag, fx fordi personen mangler kvalifikationer?

Svar:

Nej, flittig jobsøgning har ingen betydning i relation til, om en ægtefælle er omfattet af 300 timers kravet eller ej.

Spørgsmål 2.1.6

Hvis sagsbehandleren som led i kontaktførelsen i en sag, der længe har været passiv, arbejder med at helbredsafklare pågældende, hvilken status har så denne afklarende periode?

Svar:

Hvis helbredsafklaringen sker som led i et forrevalideringsforløb eller som led i udarbejdelse af ressourceprofil efter arbejdsevnetestmetoden, er personen undtaget fra 300 timers reglen, mens afklaringen finder sted, jf. lovens § 13, stk. 9, og den forståelse af bestemmelsen, der er angivet i lovbemærkningerne (L89 Folketingssamlingen 2005-06).

Perioder med forrevalidering eller udarbejdelse af ressourceprofil vil senere – hvis personen igen bliver omfattet af 300 timers reglen - forlænge perioden på ”de seneste 24 kalendermåneder”, inden for hvilke der skal dokumenteres 300 timers ordinært og udstøttet arbejde, jf. lovens § 13, stk. 11, nr. 5.

Spørgsmål 2.1.7

Hvad sker der, hvis der er indgivet ansøgning om førtidspension, og den ikke behandles rettidigt?

Svar:

En ægtefælle, der har så omfattende begrænsninger i arbejdsevnen, at kommunen har påbegyndt en vurdering af den pågældendes arbejdsevne med henblik på visitation til revalidering, fleksjob eller evt. førtidspension (arbejdsevnetestens område), er undtaget fra 300 timers reglen, jf. lovens § 13, stk. 9, og den forståelse af bestemmelsen, der er angivet i lovbemærkningerne (L89 Folketingssamlingen 2005-06).. Hvis vurderingen har resulteret i en ansøgning om førtidspension, er personen undtaget, indtil der er truffet afgørelse i pensionssagen.

2.2. 24 måneders perioden kan forlænges (lovens § 13, stk. 11)

Spørgsmål 2.2.1

Både mand og hustru er i matchkategori 5. Efter et opkvalificerende tilbud bliver en af ægtefællerne placeret i matchkategori 4. Såfremt pågældende ikke har skaffet sig 300 timers arbejde, bortfalder hjælpen straks ved omplaceringen eller først efter 2 år som matchkategori 4 person?

Svar:

Perioden, hvor den pågældende ægtefælle har været placeret i matchkategori 5, forlænger perioden på ”de seneste 24 kalendermåneder”, inden for hvilken der skal dokumenteres 300 timers arbejde, jf. lovens § 13, stk. 11, nr. 5. Denne bestemmelse har samme ordlyd som lovens § 13, stk. 9, og skal fortolkes på samme måde, jf. den forståelse af § 13, stk. 9, der er angivet i lovbemærkningerne (L89 Folketingssamlingen 2005-06).

Hvis det i eksemplet forudsættes, at den pågældende har været placeret i matchkategori 5 i mindst 24 måneder inden omplaceringen til matchkategori 4, skal vedkommende først dokumentere 300 timers arbejde 24 måneder efter indplaceringen i matchkategori 4.

Spørgsmål 2.2.2

Et ægtepar, hvor hustruen pr. 1. april 2007 har modtaget kontanthjælp i sammenlagt 2 år. Hun er placeret i matchgruppe 5. Ægtefællen har været under SU-berettiget uddannelse indtil 1. august 2006, hvorefter han har modtaget kontanthjælp. Han er placeret i matchgruppe 2. Hvornår bortfalder mandens kontanthjælp?

Svar:

Ægteparret bliver omfattet af regelsættet (overgangsdatoen⁶), når en eller begge har modtaget hjælp i sammenlagt 2 år, dvs. pr. 1. april 2007.

Hustruen er undtaget fra arbejdskravet, da hun p.t. er placeret i matchgruppe 5.

Manden skal derimod opfylde arbejdskravet, men den tid han har været under ordinær uddannelse forlænger den periode, inden for hvilken han skal dokumentere arbejde, jf. lovens § 13, stk. 11, nr. 6. Dvs. hans hjælp falder bort pr. 1. august 2007, hvis han på dette tidspunkt ikke kan dokumentere 150 timers ordinært udstøttet arbejde.

Spørgsmål 2.2.3

Forlænges perioden på "de seneste 24 kalendermåneder", hvis en ægtefælle har gennemgået en uddannelse som led i et aktiveringsforløb, hvor der er ydet kontanthjælp til den pågældende?

Svar:

Ledige, der deltager i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, skal som altovervejende hovedregel være til rådighed, mens de deltager i tilbuddet, og de skal være parate til at afbryde tilbuddet, hvis de tilbydes arbejde.

I overensstemmelse med dette princip, er hovedreglen i relation til 300 timers reglen, at aktiveringsperioder ikke forlænger "de seneste 24 kalendermåneder".

Kommunen kan dog efter ansøgning godkende, at en ægtefælle ikke skal stå til rådighed for formidlet arbejde under deltagelse i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, fordi tilbuddet medvirker til, at ægtefællen kan opnå fast beskæftigelse, herunder når ægtefællen deltager i et særligt målrettet uddannelsesforløb, jf. bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats § 58, stk. 2.

Det er Arbejdsdirektoratets opfattelse, at deltagelse i et uddannelsesforløb i sådanne situationer forlænger "de seneste 24 kalendermåneder", jf. princippet i § 13, stk. 11, nr. 6.

Spørgsmål 2.2.4

Forlænges perioden på de "seneste 24 kalendermåneder", hvis en ægtefælle har gennemgået en ordinær uddannelse, hvor der efter de særlige regler om uddannelsessøgendes ret til hjælp i særlige tilfælde⁷ er ydet (supplerende) kontanthjælp?

Svar:

Hvis en ægtefælle under deltagelsen i uddannelsen har været fritaget fra at udnytte sine arbejdsmuligheder/fra at være til rådighed for arbejde, tilbud efter LAB-loven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, er det Arbejdsdirektoratets opfattelse, at deltagelsen i uddannelsen forlænger "de seneste 24 kalendermåneder", jf. princippet i § 13, stk. 11, nr. 6.

Spørgsmål 2.2.5

Forlænges perioden på de "seneste 24 kalendermåneder", hvis en ægtefælle har været i et revalideringsforløb efter lov om aktiv socialpolitik kapitel 6, men nu igen modtager kontanthjælp?

⁶ Jf. § 2 i varslingsbekendtgørelsen

⁷ Lovens § 12, stk. 1, og bekendtgørelse nr. 1282 af 14. december 2004 om uddannelsessøgendes ret til kontanthjælp og starthjælp efter lov om aktiv socialpolitik i særlige tilfælde

Svar:

De "seneste 24 kalendermåneder" forlænges med en periode, hvor en ægtefælle har været under revalidering og har modtaget revalideringsydelse, jf. lovens § 13, stk. 11, nr. 6.

Spørgsmål 2.2.6

Forlænges perioden på de "seneste 24 kalendermåneder", hvis en person har været i fængsel og under fængselsopholdet har modtaget hjælp til boligudgifter?

Svar:

Det er Arbejdsdirektoratets opfattelse, at de seneste 24 kalendermåneder forlænges med en periode, hvor en ægtefælle har været indsat til afsoning, og derved ikke har haft fysisk faktisk mulighed for at opnå ordinær og ustøttet beskæftigelse, jf. princippet i lovens § 13, stk. 11.

Spørgsmål 2.2.7

Hvis der er en forlængelsesgrund, f.eks. sygdom, for den ene ægtefælle, gælder forlængelsen så også den anden ægtefælle?

Svar:

Nej, der ses på hver ægtefælle for sig, jf. lovens § 13, stk. 11.

Spørgsmål 2.2.8

Hvornår falder hjælpen væk, hvis der f.eks. har været 14 dages sygdom? Og hvad hvis der har været 3 perioder med 14 dages sygdom?

Svar:

Den ændrede beregning af hjælpen sker fra den 1. i måneden efter, at ændringerne i ægtefællernes forhold er indtrådt, jf. lovens § 26, stk. 7. Hvis "de seneste 24 måneder" skal forlænges med 14 dage, sker den ændrede beregning således fra den næstfølgende 1. efter, at der er forlænget med 14 dage.

Ved flere forlængelsesgrunde/perioder lægges de konkrete perioder sammen – i eksemplet til 1½ måned – og derefter sker den ændrede beregning fra den næstfølgende 1.

Spørgsmål 2.2.9

Medfører en deltidssygemelding, hvor en ægtefælle vurderes at kunne magte 4 timers arbejde dagligt, forlængelse af perioden på de "seneste 24 kalendermåneder"?

Svar:

Et arbejdskrav på 300 timer inden for 24 kalendermåneder svarer til et gennemsnitligt krav om 12,5 timers arbejde pr. måned.

En deltidssygemelding medfører efter Arbejdsdirektoratets opfattelse ikke forlængelse. Den pågældende har fortsat mulighed for at arbejde på nedsat tid, og derfor mulighed for at opfylde arbejdskravet.

Spørgsmål 2.2.10

Hvad ligger der nærmere i udtrykket "dokumenteret sygdom", jf. lovens § 13, stk. 11, nr. 1?

Svar:

Der er ikke med udtrykket ”dokumenteret sygdom” i lovens § 13, stk. 11, nr. 1, tilsigtet nogen ændringer i kommunernes hidtidige praksis m.h.t., hvornår de anser det for dokumenteret, at en person ikke kan arbejde på grund af sygdom.

Dvs. hvis kommunen anser det for tilstrækkeligt dokumenteret ved ægtefællens eget udsagn, kan dette noteres på sagen og i relevant omfang danne grundlag for en udskydelse af bortfaldsdatoen.

Hvis kommunen ikke anser det for tilstrækkeligt dokumenteret ved ægtefællens eget udsagn, følges de almindelige retningslinjer i kommunen for, hvilken form for dokumentation der kræves, og hvordan den skal fremskaffes.

Spørgsmål 2.2.11

Kan ”de seneste 24 måneder” forlænges med perioder, hvor en ægtefælle, fx efter endt barsel, ikke har kunnet skaffe pasning til parrets barn/børn?

Svar:

Manglende pasningsmulighed til ægteparrets barn/børn er ikke efter lovens § 13, stk. 11, en forlængelsesgrund, og kan derfor ikke bevirke, at kommunen kan forlænge den periode, inden for hvilken der skal optjenes 300 timers ordinært og ustøttet arbejde.

3. OPGØRELSEN AF 300 TIMERS ORDINÆRT USTØTTET ARBEJDE INDEN FOR DE SENESTE 24 MÅNEDER

3.1. Sædvanligt, lønnet arbejde

Spørgsmål 3.1.1.

Tæller arbejdstimer i et ansættelsesforhold, hvor der ikke er ydet løntilskud, men hvor der efter LAB-lovens § 100 er ydet tilskud til hjælpemidler i form af arbejdsredskaber og mindre arbejdspladsindretninger, med ved opgørelsen af de 300 timer?

Svar:

Det er Arbejdsdirektoratets opfattelse, at tilskud af den nævnte karakter ikke i sig selv bevirker, at en ansættelse betragtes som støttet beskæftigelse i relation til 300 timers reglen.

Spørgsmål 3.1.2.

Tæller arbejdstimer i et ansættelsesforhold, hvor der ikke er ydet løntilskud, men hvor der efter LAB-lovens § 101 er ydet støtte til en mentorordning, med ved opgørelsen af de 300 timer?

Svar:

Det er Arbejdsdirektoratets opfattelse, at støtte af den nævnte karakter ikke i sig selv bevirker, at en ansættelse betragtes som støttet beskæftigelse i relation til 300 timers reglen.

Spørgsmål 3.1.3.

Kan et ægtepar opfylde arbejdskravet ved, at den ene ægtefælle har haft 600 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder?

Svar:

Nej, der ses på hver ægtefælle for sig, jf. § 13, stk. 11.

3.2. Arbejde uden fastsat arbejdstid (lovens § 13, stk. 13)

Spørgsmål 3.2.1

I lovens § 13, stk. 13, er angivet en særlig omregningssats, hvis en ægtefælle har haft arbejde med ukendt arbejdstid. Hvornår skal denne sats anvendes?

Svar:

Den særlige, lave omregningssats i lovens § 13, stk. 13, er knyttet til 300 timers reglen, og anvendes, når man skal gøre op, om arbejdskravet på 300 timer er opfyldt.

Det betyder, at man ikke umiddelbart kan overføre timetallet fra en tidligere beregning af, hvor meget en ægtefælle må beholde af en arbejdsindtægt fra arbejde uden fastsat arbejdstid, jf. lovens § 31, stk. 2.

Der er dog én situation, hvor den særlige, lave omregningssats bruges i begge relationer. Det er, når en eller begge ægtefæller er blevet ramt af 300 timers reglen, og der efter § 26, stk. 5 og 6 kun beregnes hjælp til én ægtefælle. Her anvendes den særlige, lave sats både ved beregningen af arbejdstimer i relation til arbejdskravet og i relation til, hvor meget af en arbejdsindtægt, der kan ses bort fra pr. time, jf. § 31, stk. 4, sidste punktum. Men kun indtil det tidspunkt, hvor begge ægtefæller opfylder arbejdskravet, og der igen beregnes hjælp til begge ægtefæller. Så anvendes igen den almindelige omregningssats efter § 31, stk. 2.

4. VARSLING, VEJLEDNING M.V.

Spørgsmål 4.1

Hvornår skal kommunen give ægtefællerne skriftlig besked om ændringer i den beregnede bortfaldsdato?

Svar:

Ifølge varslingsbekendtgørelsens § 6, stk. 2, skal kommunen – hvis der i forbindelse med forberedelsen af partshøringen forud for afgørelsen om bortfald vurderes at være grundlag for at udskyde bortfaldsdatoen – skriftligt give ægtefællen besked om udskydelsen og samtidig oplyse den ny beregnede bortfaldsdato.

Dvs. man behøver ikke skrive hver gang, der indtræder en udskydelsesgrund. Man kan vente og foretage en samlet opgørelse ”når den beregnede bortfaldsdato nærmer sig”, jf. varslingsbekendtgørelsens § 6, stk. 1. Men så skal der gives skriftlig besked.

Der er ikke i varslingsbekendtgørelsen nogen specielle krav til udformningen af beskeden om udskydelse, og udlevering af et print fra journalen, hvoraf det fremgår, at ”bortfaldsdatoen er udskudt til (dato)”, vil formentlig opfylde kravet til skriftlighed (OBS at det skal kunne dokumenteres, at det er udleveret).

Hvis der er grundlag for udskydelse, men det ikke er muligt at beregne en ny bortfaldsdato (f.eks. fordi man ikke kan vide, hvor længe en person er syg), skal kommunen ”når den beregnede bortfaldsdato nærmer sig”, give skriftlig besked om udskydelsen og samtidig oplyse, at det ikke p.t. er muligt at fastsætte en ny bortfaldsdato. Når/hvis det senere bliver muligt, skal der gives besked til ægtefællen om den nye, beregnede bortfaldsdato – igen skriftligt, jf. varslingsbekendtgørelsen § 6, stk. 2, og § 4, stk. 2.

Spørgsmål 4.2

Hvordan skal kommunen forholde sig m.h.t. varsling og partshøring, hvis der er tale om et ægtepar, hvor den ene ægtefælle har ordinært og ustøttet arbejde i et omfang, der betyder, at der i nogle måneder udbetales supplerende kontanthjælp til den pågældende, mens der i andre måneder kun udbetales hjælp til den anden ægtefælle?

Svar:

Kommunen må her - som i andre situationer - beregne 6 måneders fristen for varsling med det udgangspunkt, at ægtefællen er berettiget til hjælp og forventes at modtage hjælp i hele perioden frem til bortfaldsdatoen. Når bortfaldsdatoen nærmer sig, må det så konkret gøres op, om den pågældende i mellemtiden har skaffet det nødvendige arbejde, om der foreligger forlængelsesgrunde, eller om parret i mellemtiden er trådt ud af målgruppen for ordningen. Det samme gælder m.h.t. partshøringens fristen på 1 måned, idet der naturligvis kun skal partshøres, hvis personen er berettiget til hjælp og står til at miste denne ret.

5. BEREGNING AF HJÆLPEN TIL ÆGTEPAR, DER IKKE OPFYLDER 300 TIMERS-KRAVET (lovens § 26, stk. 5-8)

5.1. Hjælpen til den ene ægtefælle falder væk

Spørgsmål 5.1.1

Et ægtepar er omfattet af 300 timers reglen. Hustruens hjælp bortfalder. Hustruen har et særbarn, som bor hos faderen, og hun betaler børnebidrag til ham. Hvad med det børnebidrag, hun har pligt til at betale?

Svar:

Bidragspligten påvirker ikke hustruens ret til kontanthjælp efter 300 timers reglen. Spørgsmålet må afgøres efter de almindeligt gældende regler for betaling af /evt. forskudsvis udlægning af børnebidrag.

Spørgsmål 5.1.2

Er ægtepar, hvor den ene ægtefælle har mistet hjælpen på grund af 300 timers reglen, omfattet af "500 kr.s nedsættelsen" i lovens § 25, stk. 5, og loftet over kontanthjælpen, jf. lovens § 25 b?

Svar:

Nedsættelsen af hjælpen efter lovens § 25, stk. 5, gælder fortsat. Nedsættelsen (som hovedregel 2 x "500 kr.") sker i hjælpen til den ægtefælle, der fortsat er berettiget til hjælp.

Loftet over den samlede hjælp efter lovens § 25 b gælder i relation til den ægtefælle, som fortsat modtager hjælp. Den ægtefælle, som har mistet retten til hjælp, vil igen være berettiget til at modtage boligstøtte.

Spørgsmål 5.1.3

Ægtefælle A har mistet retten til kontanthjælp på grund af 300 timers reglen. Ægtefælle B modtager fortsat hjælp. Ægtefælle A tjener 2000 kr. om måneden som avisbud. Skal de 2000 kr. – efter fradrag af timefradrag efter lovens § 31 – trækkes umiddelbart i B's kontanthjælp, eller trækkes der først i B's hjælp, når A har tjent mere end det beløb, A ellers ville have modtaget i kontanthjælp?

Svar:

Hjælpen til B er undergivet de almindelige regler om fradrag for ansøgerens og ægtefællens indtægter og afhænger af egen og ægtefælles formue.

Dvs. at indtægten fra avisbudjobbet – efter fradrag af timefradrag - fratrækkes umiddelbart i B's kontanthjælp efter reglerne i lovens §§ 30-31. Timefradraget er det høje fradrag pr. arbejdstime, jf. § 31, stk. 4.

5.2 Når ingen af ægtefællerne opfylder 300 timers kravet - "Garantiydelse"

Spørgsmål 5.2.1

Hvilke kriterier lægges til grund, når man skal vurdere, hvem der er længst væk fra arbejdsmarkedet?

Svar:

Det beror på kommunens konkrete vurdering af ægtefællernes hidtidige og nuværende situation. Matchvurderingen, jf. reglerne om visitation og det individuelle kontaktføreløb, kan være vejledende, men er ikke nødvendigvis afgørende.

Spørgsmål 5.2.2

Ægtemandens kontanthjælp falder bort den 1. april 2007. For hustruens vedkommende har der været tale om 2 måneders sygdom, som forlænger perioden på de 12 måneder, således at hendes kontanthjælp først bortfalder den 1. juni 2007. Hvem skal have udbetalt hjælp efter 1. juni?

Svar:

Det beror på kommunens konkrete vurdering af ægtefællernes hidtidige og nuværende situation. Hvis vurderingen er, at ægtemanden er tættest på arbejdsmarkedet, må udbetalingen af kontanthjælp "flyttes" til ham pr. 1. juni.

6. GENERHVERVELSE AF RETTEN TIL HJÆLP (lovens § 13, stk. 12)

Spørgsmål 6.1

Hjælpen til en ægtefælle er faldet væk på grund af 300 timers reglen. Den berettigede ægtefælle får efterfølgende arbejde. Bliver den ikke-arbejdende ægtefælle igen berettiget til hjælp?

Svar:

I det beskrevne eksempel er ægtefællens kontanthjælp bortfaldet på grund af 300 timers reglen, og den pågældende er som sådan at betragte som "hjemmegående" på det tidspunkt, hvor den anden ægtefælle får arbejde.

Den hjemmegående skal have mindst 300 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 24 måneder, og alle timerne skal ligge efter det tidspunkt, hvor hjælpen faldt væk, før han/hun på ny er berettiget til kontanthjælp, jf. lovens § 13, stk. 12.

Spørgsmål 6.2

Hjælpen til en ægtefælle er faldet væk på grund af 300 timers reglen. Ægtefællen bliver efterfølgende gravid. Kan der udbetales kontanthjælp til personen i barselsperioden?

Svar:

I det beskrevne eksempel er ægtefællens kontanthjælp allerede bortfaldet på grund af 300 timers reglen, og den pågældende er som sådan at betragte som "hjemmegående" på det tidspunkt, hvor hun bliver gravid.

Hun skal derfor have mindst 300 timers ordinært og udstøttet arbejde inden for de seneste 24 måneder, og alle timerne skal ligge efter det tidspunkt, hvor hjælpen faldt væk, før hun på ny er berettiget til kontanthjælp, jf. lovens § 13, stk. 12.

Spørgsmål 6.3

I hvilket omfang er en ægtefælle, hvis hjælp er bortfaldet efter 300 timers reglen, berettiget til at deltage i aktiveringstilbud?

Svar:

Som led i Velfærdsreformen er der skabt mulighed for, at kommunen efter en konkret vurdering kan give et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats kapitel 10-12 og tillægsydelse efter kapitel 14 og 15 til en selvforsørgende person, der fx har mistet retten til kontanthjælp på grund af 300 timers reglen.

Adgangen til at få tilbud indbefatter muligheden for - efter bortfaldsdatoen - at få eller blive i et løntilskudsjob efter LAB-lovens kapitel 12.

Derimod betyder adgangen til at få tilbud **ikke**, at personen - efter bortfaldsdatoen - får ret til en forsørgelsesydelse.

Arbejdstimer i et løntilskudsjob kan ikke medregnes ved opgørelsen af 300 timer i ordinært og udstøttet arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder. Dette gælder, uanset om timerne ligger før eller efter bortfaldsdatoen.

Spørgsmål 6.4

Ægtefællens ret til kontanthjælp er bortfaldet som følge af 300 timers reglen. Ægtefællen bliver efterfølgende langtidssygemeldt og har derfor svært ved at optjene de 300 timer for igen at blive berettiget til kontanthjælp. Kan de "seneste 24 kalendermåneder", jf. lovens § 13, stk. 12, forlænges?

Svar:

Det er Arbejdsdirektoratets opfattelse, at "de seneste 24 kalendermåneder" i lovens § 13, stk. 12, kan forlænges på samme måde og af de samme grunde, som "de 24 seneste kalendermåneder" i § 13, stk. 8, nr. 2, jf. stk. 11, kan forlænges. Der henvises til afsnit x ovenfor.

§ 13.

...

Stk. 7. En person, hvis ægtefælle er berettiget til hjælp efter § 11, og som udelukkende eller hovedsagelig har arbejdet i hjemmet, kan vælge ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder efter reglerne i stk. 1-3. I så fald bliver hjælpen til ægteparret beregnet efter reglerne i § 26, stk. 5, og § 34, stk. 3.

Stk. 8. For så vidt angår et ægtepar, der er berettiget til hjælp efter § 11, og som modtager kontanthjælp efter § 25, stk. 1, nr. 1 eller 2, stk. 2 eller stk. 3, anses en ægtefælle ikke for at udnytte sine arbejdsmuligheder efter reglerne i stk. 1-3, når

- 1) ægteparret har modtaget hjælp efter § 11 i sammenlagt to år eller derover og
- 2) den pågældende ægtefælle ikke har dokumenteret, at han eller hun har haft mindst 300 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder.

I så fald bliver hjælpen til ægteparret beregnet efter reglerne i § 26, stk. 5 og 6, og § 34, stk. 3.

Stk. 9. En ægtefælle, hvis arbejdsevne er så begrænset, at vedkommende ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked, er ikke omfattet af stk. 8.

Stk. 10. I perioden med hjælp i sammenlagt 2 år til et ægtepar efter stk. 8, nr. 1, indgår

- 1) perioder med kontanthjælp eller starthjælp, som parret har modtaget, inden det har modtaget hjælp efter § 25, stk. 1, nr. 1 eller 2, stk. 2 eller stk. 3,
- 2) perioder, hvor en eller begge ægtefæller har deltaget i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller har modtaget engangshjælp efter § 25 a, og
- 3) perioder, hvor hjælpen har været nedsat eller bortfaldet efter §§ 38 a-41.

Perioden med hjælp i sammenlagt 2 år afbrydes, hvis ingen af ægtefællerne har modtaget hjælp efter § 11 i en sammenhængende periode på 2 år.

Stk. 11. Opgørelsen af arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder efter stk. 8, nr. 2, sker for hver ægtefælle for sig. Perioden på 24 kalendermåneder forlænges med

- 1) perioder, hvor den pågældende ikke har kunnet arbejde på grund af dokumenteret sygdom,
- 2) perioder, hvor den pågældende har haft ret til fravær ved graviditet, barsel eller adoption, jf. stk. 4, nr. 4, og perioder med børnepasningsorlov efter lov om børnepasningsorlov,
- 3) perioder, hvor den pågældende har modtaget støtte efter lov om social service til pasning af handicappet barn, nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom eller døende nærtstående og efter lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel til pasning af alvorligt sygt barn,
- 4) perioder, hvor den pågældende har aftjent værnepligt,
- 5) perioder, hvor den pågældendes arbejdsevne har været så begrænset, at vedkommende ikke har kunnet opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked, og
- 6) perioder, hvor den pågældende har været under ordinær uddannelse eller har modtaget en anden offentlig forsørgelsesydelse, der ikke er betinget af, at vedkommende udnytter sine arbejdsmuligheder.

Stk. 12. En ægtefælle, hvis hjælp er ophørt efter stk. 7 eller 8, kan igen blive berettiget til hjælp, når den pågældende dokumenterer, at han eller hun har haft mindst 300 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder. De 300 timers arbejde skal ligge efter det tidspunkt, hvor hjælpen ophørte efter stk. 7 eller 8.

Stk. 13. Har en ægtefælle haft ordinært og ustøttet arbejde, hvor der ikke har været en fastsat arbejdstid, beregnes det antal timer, den pågældende anses for at have arbejdet efter stk. 8 og 12, ud fra indtægten divideret med en omregningsfaktor på 95 kr. Beløbet reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten efter lov om en satsreguleringsprocent.

Stk. 14. Selvstændig virksomhed kan medregnes til opgørelse af timetallet efter stk. 8 og 12, hvis ægtefællen dokumenterer, at den selvstændige virksomhed har haft et omfang, der kan sidestilles med lønarbejde i mindst 20 timer pr. uge, og der ikke er udbetalt hjælp efter § 11 til den pågældende ægtefælle, mens den selvstændige virksomhed er drevet. Den selvstændige virksomhed medregnes med det faktisk dokumenterede timetal.

Stk. 15. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter forhandling med Beskæftigelsesrådet nærmere regler om anvendelsen af bestemmelserne i stk. 1-4, herunder regler om, hvornår kommunen skal kræve frigørelsesattest, hvis ansøgeren eller ægtefællen har deltidsarbejde. Beskæftigelsesministeren fastsætter endvidere efter forhandling med Beskæftigelsesrådet nærmere regler om kommunens pligt til at sende varslingsbrev, vejlede om jobsøgning m.v. til ægtepar, der kan blive omfattet af stk. 8.

§ 26. Hjælpen til et ægtepar beregnes som summen af de beløb, som hver af ægtefællerne er berettiget til efter § 25, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Hvis en person, der modtager kontanthjælp, er gift med en person, der modtager starthjælp eller introduktionsydelse, nedsættes kontanthjælpen således, at de to forsørgelsesyndelser sammenlagt svarer til kontanthjælpen, dog mindst det beløb, der ville være modtaget, hvis begge havde modtaget starthjælp, jf. § 25, stk. 12 og 13.

Stk. 3. Hvis en person, der modtager kontanthjælp, er samlevende med en person, der modtager starthjælp eller introduktionsydelse, nedsættes kontanthjælpen således, at de to forsørgelsesyndelser sammenlagt svarer til kontanthjælpen, dog mindst det beløb, der ville være modtaget, hvis begge havde modtaget starthjælp, jf. § 25, stk. 12 og 13.

Stk. 4. Hvis kun en af ægtefællerne er berettiget til hjælp efter § 11 og den anden ægtefælle modtager en offentlig forsørgelsesydelse eller tilskud til pasning af egne børn efter § 86 i dagtilbudsloven, beregnes der ikke hjælp til den ægtefælle, der modtager en offentlig forsørgelsesydelse eller det nævnte tilskud.

Stk. 5. Hvis kun en af ægtefællerne er berettiget til hjælp efter § 11, og den anden ægtefælle har valgt ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder, jf. § 13, stk. 7, eller ikke opfylder betingelsen om 300 timers ordinært og udstøttet arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder, jf. § 13, stk. 8, beregnes der alene hjælp til den berettigede ægtefælle efter reglerne i § 25. Hjælpen beregnes igen efter stk. 1, når begge ægtefæller opfylder betingelsen om 300 timers arbejde, jf. § 13, stk. 8 og 12.

Stk. 6. Hvis der alene beregnes hjælp til den ene ægtefælle efter stk. 5 og denne ægtefælle ikke længere opfylder betingelsen om 300 timers ordinært og udstøttet arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder, jf. § 13, stk. 8, beregnes der fortsat hjælp til den af ægtefællerne, der efter kommunens vurdering er tættest på arbejdsmarkedet. Det er en betingelse for udbetaling af hjælp efter 1. pkt., at den pågældende ægtefælle søger at udnytte sine arbejdsmuligheder efter reglerne i § 13, stk. 1-3, og § 13 a. Hjælpen beregnes igen efter stk. 5, når en af ægtefællerne opfylder betingelsen om 300 timers arbejde, jf. § 13, stk. 12.

Stk. 7. Den ændrede beregning af hjælpen efter stk. 5 og 6 sker fra den 1. i måneden efter, at ændringerne i ægtefællernes forhold er indtrådt.

Stk. 8. Der kan ikke ydes tilskud til pasning af egne børn efter § 86 i dagtilbudsloven til en ægtefælle, der ikke udnytter sine arbejdsmuligheder, jf. § 13, stk. 7 og 8.

§ 31.

...

Stk. 4. Beregnes hjælpen til et ægtepar efter reglerne i § 26, stk. 5 og 6, ses der ved beregningen af hjælpen efter § 25 bort fra 30,94 kr. pr. udført arbejdstime i udstøttet beskæftigelse. Stk. 1, 5. pkt., finder tilsvarende anvendelse. For personer, der ikke har en fastsat arbejdstid, beregnes timetallet ud fra indtægten divideret med den omregningsfaktor, der er fastsat i § 13, stk. 13.

Bekendtgørelse om kommunernes pligt til varsling, vejledning m.v. af ægtefæller, hvis kontanthjælp kan bortfalde som følge af 300 timers reglen

I medfør af § 13, stk. 15, i lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 1009 af 24. oktober 2005, som ændret ved § 2 i lov nr. 239 af 27. marts 2006, fastsættes:

Område og begreber

§ 1. Denne bekendtgørelse finder anvendelse for varsling, vejledning m.v. af ægtepar, der står foran at blive omfattet af reglerne i lovens § 13, stk. 8-14, og § 26, stk. 5-8, om bortfald af hjælpen til en ægtefælle, der anses for reelt hjemmegående, fordi den pågældende ikke opfylder lovens krav om ordinært og ustøttet arbejde inden for en periode.

§ 2. Ved »overgangsdato« forstår i denne bekendtgørelse det tidspunkt, hvor et ægtepars ret til kontanthjælp fremover vil blive vurderet efter reglerne i lovens § 13, stk. 8-14, og § 26, stk. 5-8, dvs. det tidspunkt, hvor parret har modtaget hjælp i sammenlagt 2 år eller derover, og hvor hjælpen til begge ægtefæller beregnes efter lovens § 25, stk. 1, nr. 1 eller 2, stk. 2 eller stk. 3.

§ 3. Ved »bortfaldsdato« forstår i denne bekendtgørelse det tidspunkt, hvor hjælpen til en ægtefælle falder væk, fordi den pågældende ægtefælle ikke opfylder lovens krav om ordinært og ustøttet arbejde inden for en periode.

Udsendelse af varslingsbrev, vejledning m.v.

§ 4. Senest 6 måneder før overgangsdatoen skal kommunen sende et varslingsbrev til hver af ægtefællerne, der redegør for reglerne i lovens § 13, stk. 8-14, og § 26, stk. 5-8, og de konsekvenser, det vil få for den pågældendes kontanthjælp, hvis vedkommende ikke opfylder lovens krav om ordinært og ustøttet arbejde inden for en periode.

Stk. 2. I varslingsbrevet skal kommunen angive den beregnede bortfaldsdato under forudsætning af, at der ikke sker ændringer i ægtefællens forhold. Beregningen baseres på de oplysninger, der på udsendelsestidspunktet ligger i kommunens sag om ordinært og ustøttet arbejde og om eventuelle forlængelsesgrunde, jf. lovens § 13, stk. 11. Er det ikke muligt at beregne en bortfaldsdato på udsendelsestidspunktet, f.eks. fordi ægtefællen for tiden er sygemeldt, skal kommunen, så snart det er muligt, foretage en beregning og skriftligt give ægtefællen oplysning om bortfaldsdatoen.

Stk. 3. I varslingsbrevet skal kommunen vejlede ægtefællen om mulighederne for at søge arbejde på Jobnet.dk eller i øvrigt på de måder, der er sædvanlige inden for de arbejdsområder, som det er relevant for den pågældende at søge arbejde inden for.

Stk. 4. Når ægtefæller under 25 år i forbindelse med graviditet og fødsel fremover skal have beregnet hjælpen efter § 25, stk. 2 eller stk. 3, anses fristen i stk. 1 for overholdt, hvis kommunen sender varslingsbrev senest 14 dage efter, at den er blevet bekendt med graviditeten og den forestående fødsel.

§ 5. Når varslingsbrev er sendt, skal kommunen ved de efterfølgende samtaler i det individuelle kontaktføreløb følge op på brevet, herunder igen vejlede ægtefællen om reglerne, mulighederne for jobsøgning og yde praktisk bistand til jobsøgningsaktiviteter.

§ 6. Når den beregnede bortfaldsdato for en ægtefælle nærmer sig, skal kommunen undersøge, om der siden beregningen blev foretaget, er fremkommet oplysninger på kommunens sag om ordinært og ustøttet arbejde, eller om sygdom eller andet, der kan begrunde en udskydelse af bortfaldsdatoen, jf. lovens § 13, stk. 11. Er dette ikke tilfældet skal kommunen senest 1 måned før bortfaldsdatoen meddele ægtefællen, at kommunen agter at træffe afgørelse om bortfald af hjælpen, idet ægtefællen i forbindelse med denne partshøring opfordres til at fremkomme med oplysninger om forhold, der efter reglerne ville kunne begrunde en udskydelse af bortfaldsdatoen, og som ikke fremgår af kommunens sag.

Stk. 2. Er der grundlag for en udskydelse af bortfaldsdatoen skal kommunen skriftligt orientere ægtefællen herom, og samtidig oplyse den ny beregnede bortfaldsdato, jf. § 4, stk. 2.

§ 7. Hvis kommunen ikke har overholdt den i § 4, stk. 1, fastsatte 6 måneders frist for udsendelse af varslingsbrev til en ægtefælle, kan hjælpen tidligst falde væk fra det tidspunkt, hvor der er forløbet 6 måneder fra varslingsbrevet rent faktisk er blevet sendt. Dette gælder uanset om ægtefællen opfylder lovens krav om ordinært og ustøttet arbejde inden for en periode frem til afslutningen af de 6 måneder eller ej.

Stk. 2. Hvis en kommune ikke har overholdt den i § 4, stk. 4, fastsatte 14 dages frist for udsendelse af varslingsbrev til ægtefæller under 25 år, der på grund af graviditet og fødsel fremover skal have beregnet hjælpen efter § 25, stk. 2 eller stk. 3, forlænges ægtefællernes ret til hjælp efter de almindeligt gældende regler med en periode svarende til den periode, som kommunen har overskredet 14-dages fristen med.

Når hjælpen er bortfaldet og en ægtefælle opnår 300 timers arbejde, der alle ligger efter bortfaldsdatoen

§ 8. Hvis en ægtefælle efter bortfald af hjælpen opnår mindst 300 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 24 måneder, jf. lovens § 13, stk. 12, og udbetalingen af hjælp derfor genoptages, skal kommunen samtidig med genoptagelsen skriftligt oplyse ægtefællen om den ny beregnede bortfaldsdato, jf. § 4, stk. 2.

Ikrafttræden m.v.

§ 9. Bekendtgørelsen træder i kraft den 15. juli 2006.

Stk. 2. Senest den 1. oktober 2006 skal kommunen have sendt varslingsbreve til ægtepar, der pr. denne dato har modtaget hjælp efter lovens § 11 i en sammenlagt periode på 18 måneder eller derover, og som pr. 1. april 2007 begge vil få hjælpen beregnet på grundlag af satserne i lovens § 25, stk. 1, nr. 1 eller 2, stk. 2 eller stk. 3. § 4, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse.

Arbejdsdirektoratet, den 7. juli 2006

Jesper Hartvig Pedersen

/Anne Marie Toftegaard